

Percivale, Tommaso: **Ko sem prvič.**

Avtorji Tommaso Percivale ... et al. Prev. Karmen Filipič.

Izola: Grlica, 2016.

| M | 4. stopnja |

Mladostniki - Odraščanje - V mladinskem leposlovju.

Pred nami je izbor dvanajstih zgodb priznanih in nagrajenih italijanskih avtorjev. Prva zmaga, prvo razočaranje, prva prevara, prva ljubezen, prvi resnični izziv: kaj od tistega, kar se nam je zgodilo prvič, se nam je najbolj vtisnilo v spomin? /.../

Deset priznanih pisateljev in dva avtorja romanov v stripu so ujeli trenutke, ki si jih zapomnimo za vedno. (S hrbtni strani knjige)

»Tisti prvič je zarisal mejo, od koder ni vrnitve: ko prestopiš namišljeno črto, si za vedno na drugi strani.« (Z naslovnice)

To je mladinska knjiga za občutljive bralce vseh starosti.

Vsi avtorji zgodb so na kratko predstavljeni na koncu knjige.

Spodbude za branje:

- Svoje mlade bralce, **učence tretjega triletja OŠ in/ali srednješolce**, prosim, naj pomislijo na dogodek »ko sem prvič«. Najbrž jih bo večina – tako kot jaz – ob tem pomislila na »tisti prvič«, namreč na prvo pravo seksualno izkušnjo (kajti zasliši se smeh in hrup). Nato jih dodatno prosim, naj pomislijo na naslednje »prvič« (naštevam jih po kazalu v knjigi in sprašujem, kdo bi bral o tem in kdo o drugem): Ko sem se prvič poljubil-a, Ko sem prvič rekel-a ne, Ko so nas prvič prevarali, Ko sem prvič potoval-a sama, Ko sem prvič videl-a morje, Ko sem prvič kadil-a, Ko sem prvič pustil-a dekle, Ko sem jo prvič prepoznal-a, Ko sem se prvič počutil-a bogatega/bogato, Ko sem prvič osvajal-a, Ko sem prvič šprical-a, Ko sem prvič šel/šla v službo. (Predvidevam, da bo ob tovrstnem spodbujanju še več smeha in hrupa). Na kratko jim povem, da o vsem tem piše 12 avtorjev v tej knjigi. Sem jih dovolj vznemirila, da bodo posegli po zbirki kratkih zgodb? (Še več hrupa bo ob dogovarjanju, še posebej, ker nimam dovolj izvodov knjig, fotokopirati pa nočem in ne smem.)

- Kakor koli, na drugem srečanju prisluhnemo drug drugemu, o čem sporočajo zgodbe. Še posebej sem pozorna, kako upovedujejo občutja ob tem, da je prvič videl morje mladi begunec, da je prvič šprical avtistični otrok ... nas bodo sporočila pretresla ... bo nastopila tišina?
- Morda bi bilo najbolj učinkovito, da vse skupaj izvedem v enem srečanju, da bi bralci vsi skupaj brali vsak svojo izbrano zgodbo in potem poročali o njej. (Ej, si predstavljate to?! Toda potrebujemo dve šolski uri in vsaj 12 izvodov iste knjige.)
- Knjigo bom ponudila v branje **tudi odraslim bralcem** (vodim takšno skupino), ampak v poseben izziv bi mi bila tudi medgeneracijska izmenjava mnenj ob teh kratkih zgodbah. Hm, potuhtam, poiščem priložnost 😊

Spodbuda za nadaljnje branje:

- ... je tudi zbirka kratkih zgodb o »tistem prvič«:

Prvič.

Spr. beseda Martina Tomori Žmuc, Irena Matko Lukan. Ured. Keith Gray. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. (Odisej), 221 str.

| M | 4. stopnja | [ODLIČNO], spremna beseda, za pogovore o knjigah

| mladostniki, odraščanje, spolnost

Zbirka desetih kratkih zgodb osmih vrhunskih britanskih in dveh slovenskih avtorjev (Goran Vojnović in Suzana Tratnik) z desetih različnih vidikov prikaže tisti prvič, izgubo nedolžnosti in prestop iz neseksualnega v seksualni svet, kar pogosto ni tudi prestop iz otroškega v svet odraslih. V odraslem svetu naj bi bila spolnost nekaj vsakdanjega, zato naj bi se o njej odprto pogovarjali, a če že v odraslem svetu temu ni tako, je sproščenih, informativnih ter kakovostnih pogovorov na to temo še manj med mladimi. Zbrane zgodbe so po literarni plati izjemno kakovostne ter slogovno zelo raznolike, prav zaradi literarne kakovosti je lahko njihova vsebina tudi poučna, ne da bi bila didaktična. Jasno je razvidno, da so tako britanski kot tudi slovenski uredniki besedila zbrali s tehtnim premislekom, da predstavijo tako sedanjost kot razmere v preteklosti, da spregovorijo enakovredno tako homoseksualci kot lezbijke, da do besede pridejo s svojimi izkušnjami različne generacije ter različne kulture. Besedila na prefinjen način obravnavajo tudi predsodke in stereotipne predstave ter njihove vplive na obnašanje mladostnikov, ki so danes morda bolj kot kadarkoli prej pod vtisom in pritiskom javnosti. Knjiga, ki jo odlikujeta tudi dve spremni besedi, bi bila lahko v zadnjih razredih osnovne šole ter v srednjih šolah obvezno branje pri vseh predmetih. (KS)

(Vir: : <http://www.mklj.si/prirocnik/item/451>)

mag. Tilka Jamnik